

Sygn. akt: IV RC 305/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Jerzy Cisowski

Protokolant: Aldona Maciończyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 listopada 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletnich A. K. (1) i J. K. reprezentowanych przez ojca A. K. (2)**

przeciwko A. K. (3)

o alimenty

i z powództwa A. K. (2)

przeciwko małoletnim A. K. (1) i J. K.

o uchYLENIE alimentów

- 1) uchyła od 1 maja 2021r. alimenty należne od A. K. (2) na rzecz A. K. (1) po 800zł (osiemset złotych) i J. K. po 700zł (siedemset złotych) miesięcznie zasądzone 4 października 2018r. wyrokiem w punkcie 3 Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie XII C 901/18;
- 2) zasądza alimenty od A. K. (3) na rzecz jej synów A. K. (1) i J. K. po 480zł (czteryście osiemdziesiąt złotych) miesięcznie dla każdego z nich, płatne począwszy od 1 lipca 2021r. do rąk A. K. (2) z góry do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowej płatności którejkolwiek z rat;
- 3) oddala powództwo o alimenty w pozostałym zakresie;
- 4) zwalnia A. K. (3) od kosztów sądowych dotyczących opłaty od zasądzzonego roszczenia;
- 5) oddala wniosek A. K. (2) o zasądzenie jego kosztów procesu;
- 6) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w punkcie 2.

Sygn. akt IV RC 305/21

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie A. K. (1) i J. K. działający przez ojca A. K. (2) domagali się zasądzenia od pozwanej A. K. (3) alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich (łącznie 1000 zł) począwszy od dnia 1 maja 2021 r. Strona powodowa domagała się również uchylenia obowiązku alimentacyjnego ustalonego mocą wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 października 2018 r. w kwocie po 800 zł miesięcznie na rzecz małoletniego A. K. (1) i w kwocie po 700 zł miesięcznie na rzecz małoletniego J. K..

W uzasadnieniu żądania wskazali, że pochodzą ze związku małżeńskiego pozwanej i A. K. (2). Małżeństwo rodziców małoletnich zostało rozwiązane przez rozwód na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 4 października 2018 r. Wyrokiem rozwodowym władzę rodzicielską powierzono obojgu rodzicom ustalając miejsce zamieszkania małoletnich w miejscu zamieszkania ich matki. Powyższym wyrokiem zasądzono na rzecz małoletnich od ich ojca alimenty w kwocie po 800 zł na rzecz małoletniego A. oraz w kwocie po 700 zł na rzecz małoletniego J.. Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z 28 kwietnia 2021r. zmieniono wyrok rozwodowy, ustalając miejsce zamieszkania małoletnich u ojca. Pozwana wniosła apelację od powyższego postanowienia. Następnie Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z 20 maja 2021r. na czas trwania postępowania w trybie zabezpieczenia ustalił, że miejsce zamieszkania małoletnich będzie w miejscu zamieszkania ojca. Ojciec małoletnich zatrudniony jest na stanowisku górnika i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 5000 zł netto. Pozwana pracuje w firmie (...) z Metalu” osiągając wynagrodzenie w kwocie 2800 zł brutto. (k. 3-6)

Pozwana w odpowiedzi na pozew uznała żądanie pozwu co do kwoty po 100 zł na rzecz każdego z małoletnich począwszy od uprawomocnienia się wyroku. Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że jej możliwości finansowe są skromne, co sprawia, że jej udział w utrzymaniu małoletnich może być tylko symboliczny. Po rozwodzie pozwana musiała wraz z dziećmi wyprowadzić się z domu ojca małoletnich i wynajmując mieszkanie. Koszty mieszkaniowe kształtują się na poziomie 1600 zł miesięcznie i wraz z pozostałymi opłatami pochłaniają całość jej wynagrodzenia. Pozwana w zakresie kosztów wyżywienia oraz odzieży korzysta z pomocy finansowej swoich rodziców. Wynagrodzenie za pracę pozwanej wynosi 1800 zł netto. Podniosła nadto, że w czasie kontaktów z małoletnim A. ponosi koszty posiłków dla małoletniego oraz zakupu rzeczy, na które małoletni ma ochotę. (k. 53-55)

Na rozprawie 16 listopada 2021 r. strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletni A. K. (1) ur. (...) i małoletni J. K. ur.(...) pochodzą ze związku małżeńskiego A. K. (2) i A. K. (3)

(dowód: odpis aktu urodzenia k. 9-10)

Związek małżeński rodziców małoletnich został rozwiązany przez rozwód na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 4 października 2018 r. sygn. akt XII C 901/18. Powyższym wyrokiem wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi powierzono obojgu rodzicom, ustalając, że miejscem zamieszkania małoletnich będzie miejsce zamieszkania ich matki. Kosztami utrzymania małoletnich obciążono oboje rodziców, zobowiązując ojca małoletnich do łożenia na utrzymanie małoletnich alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie na rzecz małoletniego A. oraz w kwocie po 700 zł miesięcznie na rzecz małoletniego J. (łącznie 1500 zł miesięcznie) począwszy od prawomocności wyroku. Wyrok uprawomocnił się 26 października 2018 r.

(dowód: wyrok SO Gliwice k. 13)

Postanowieniem z 28 kwietnia 2021r. Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie sygn. akt IV Nsm 1787/19 zmienił pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 października 2018r. Sygn. akt XII C 901/18 w ten sposób, że ustalono miejsce zamieszkania małoletnich w miejscu zamieszkania ich ojca. Wykonywanie władzy rodzicielskiej ojca małoletnich i pozwanej powyższym postanowieniem poddano stałemu nadzorowi kuratora sądowego. Powyższym postanowieniem zobowiązano również rodziców małoletnich do odbycia warsztatów Szkoła dla (...) celem podniesienia ich kompetencji wychowawczych oraz uregulowano kontakty pozwanej z małoletnimi.

Postanowieniem z 20 maja 2021 r. Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie sygn. akt IV Nsm 1787/19 w trybie zabezpieczenia ustalono na czas trwania postępowania, że miejscem zamieszkania małoletnich będzie miejsce zamieszkania ich ojca oraz uregulowano kontakty pozwanej z małoletnimi.

(dowód: sygn. akt IV Nsm 1787/19)

Małoletni od 1 maja 2021 r. mieszkają w miejscu zamieszkania ojca.

Ojciec małoletnich jest zatrudniony w (...) S.A. KWK (...) od 1 sierpnia 2010 r. na stanowisku górnika. Zarabia 5000-6000 zł miesięcznie, a wysokość jego wynagrodzenia zależna jest od ilości przepracowanych godzin.

Ojciec małoletnich zawarł nowy związek małżeński. Jego żona pracuje i osiąga wynagrodzenie w kwocie 2000 zł. Posiada dorosłe dzieci, które nie pozostają na jej utrzymaniu.

Małoletni A. ma obecnie 11 lat, a małoletni J. 7 lat. Małoletni są dziećmi ogólnie zdrowymi. Małoletni uczęszczają na terapię psychologiczną raz w tygodniu.

Małoletni mieszkają wraz z ojcem oraz jego żoną w domu stanowiącym własność ich ojca.

Pozwana A. K. (3) z zawodu jest fryzjerką. Aktualnie nie pracuje, poszukuje pracy. Wcześniej pracowała w firmie (...) Sp. z o.o." na stanowisku Operatora M. w pełnym wymiarze czasu pracy, a jej miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2800 zł brutto.

Pozwana mieszka wraz z partnerem w wynajmowanym mieszkaniu. Koszty mieszkaniowe łącznie wynoszą 1800 zł, w tym koszty wynajmu 900 zł oraz koszty czynszu 600 zł.

(...) pozwanej pracuje w T. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony – jeden rok, zarabia 2800 zł brutto.

Pozwana korzysta z pomocy finansowej swoich rodziców oraz babci ojczystej małoletnich.

Pozwana realizuje kontakty z małoletnim A., zabiera go na spotkania dwa razy w miesiącu na 2 dni. Małoletni J. nie chce jeździć na spotkania z matką.

(dowód: zeznania stron k. 72-73 , umowa o pracę. 62, zaświadczenie o zatrudnieniu k. 11-12, umowa najmu lokalu k. 56)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone dowody w sprawie, szczegółowo wyżej opisane, w postaci zeznań stron oraz przedstawionych dokumentów. Zeznania stron są logiczne, spójne i uzupełniają się wzajemnie, znajdują potwierdzenie w przedstawionych dokumentach. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie okazało się wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z regulacją art. 133 § 1 kro, każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

W myśl art. 133 § 3 kro - rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Art. 138 kro stanowi z kolei, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków, o których mowa w art. 138 kro następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi wcześniej, podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Zakres świadczeń alimentacyjnych, który ustawodawca określił w art. 135 § 1 kro, jest uzależniony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego i od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości

zobowiązaniego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązaniego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15). Pamiętać należy, że przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy również brać pod uwagę usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązaniego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 r., III CRN 330/75).

Nadto zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w tezie IV wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, że na mocy postanowienia Sądu zostało zmienione miejsce zamieszkania małoletnich. Małoletni od 1 maja 2021 r. mieszkają wraz z ojcem, pozostając na jego utrzymaniu. Ojciec małoletnich od czasu zamieszkania synów w jego domu nie przekazywał matce małoletnich alimentów na ich rzecz.

W związku ze zmianą miejsca zamieszkania małoletnich na miejsce zamieszkania ojca zasadnym było uchylenie alimentów należnych małoletnim od ojca z dniem 1 maja 2021 r. tj. z dniem zmiany ich miejsca zamieszkania.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt, że powodowie są niesamodzielnymi dziećmi pozwanej i nie mają możliwości, aby poczynić starania w celu samodzielnego utrzymania. Nie dysponują również jakimkolwiek majątkiem, który mógłby stanowić ich źródło utrzymania. Dlatego też całość kosztów utrzymania powodów obciąża ich rodziców.

Należy wskazać, iż ojciec małoletnich powodów swój obowiązek alimentacyjny względem małoletnich synów wykonuje przede wszystkim poprzez osobiste starania o ich wychowanie i opiekę.

Strona powodowa domagała się alimentów w wysokości po 500 zł na rzecz każdego z małoletnich. Pozwana uznała żądanie pozwu do kwoty po 100 zł na rzecz każdego z małoletnich. Kwota, którą uznała pozwana jest symboliczna i tak naprawdę nie pozwoliłaby na zaspokojenie jakichkolwiek potrzeb małoletnich.

Kwota alimentów, której domagała się strona powodowa nie należy do wygórowanych, stanowi tak naprawdę minimum egzystencjonalne. Małoletni nie domagali się markowych ubrań czy też drogich rozrywek. Ojciec małoletnich wskazał, że koszty ich utrzymania są dużo wyższe, a żądana kwota nie stanowi ich połowy.

Niewątpliwie sytuacja finansowa ojca małoletnich jest lepsza niż sytuacja finansowa matki małoletnich. Stąd też ojciec małoletnich zadeklarował, że będzie sam ponosił większość kosztów utrzymania synów. Niemniej jednak pozwana ma możliwości finansowe, których obecnie nie wykorzystuje w pełni. Aktualnie nie pracuje, poszukuje pracy. Wcześniej pracowała osiągając najniższe wynagrodzenie.

Biorąc zatem pod uwagę, że alimenty co do zasady powinny służyć zaspokajaniu bieżących usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych i zważywszy na aktualną sytuację ekonomiczną pozwanej, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz małoletnich powodów alimenty w kwocie po 480,00 zł miesięcznie począwszy od 1 lipca 2021 roku, a w pozostałej części oddalił powództwo.

Sąd uznał, iż zasądzona tytułem alimentów kwota leży w granicach możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanej, nie spowoduje po jej stronie nadmiernego uszczerbku w dobrach własnych.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Z uwagi na obciążenie pozwanej obowiązkiem alimentacyjnym oraz jej sytuację finansową Sąd zwolnił pozwaną od kosztów dotyczących opłaty od zasądzzonego roszczenia oraz oddalił wniosek strony powodowej o zasądzenie kosztów procesu.